

תלמי גבעון : הפעם הבאה

„אני אינני יכול יותר“, אמר האיש הצעיר לעצמו, „לסבול את מה שעכשיו ואת מה שעוד יבוא“ ואחר־כך ניענע בראשו נענוע של הדגשה, פִּיחֶכַח בגרונו וירק יריקה חלושה. „ולו גם מן הסיבה הפשוטה ביותר“, אמר האיש הצעיר לעצמו, „שאני עומד למות מרעב פשוט ורגיל“. הספסל היה עומד מול הים ומשמאל השתרע גן־השעשועים, ריק וחשוף על עמודיו ומוכן לחורף, שהוא עונה אבודה בשביל גני־שעשועים. האיש הצעיר ישב על הספסל חציו שרוע, לבוש חולצה לבנה מוכתמת כתמי עובש ומכנסיים כחולות קרועות ונעלי־הליכה גסות. „ובעצם איני מרגיש שום רعب“, אמר האיש הצעיר לעצמו, „אני רק יודע“, ונשתתק ונינוח מעט. „הם כולם רעים“, אמר אחר־כך האיש הצעיר לעצמו במרירות. „רעים וקרים...“, חזר וכמו התעורר מכוּח הדברים, וקולו הצרוד, המגמגם קמעה, נתמלא חיוניות ערה. „רעים וקרים ורעים ו...“ ואז הרים את ידו והחל לחבוט בה במצחו קצובות באגרוף קמוץ, „רעים וקרים ורעים וקרים...“ וכך עברה דקה־זמשהו ואז צנחה ידו בנקישה יבשה אל הספסל. האיש הצעיר נשאר יושב וראשו שמוט על צוהו והיה מהמהם לעצמו בלחישה צרודה.

שלושה שחפים עמדו על החוף ופזלו ברגל אחת אל האיש הצעיר על הספסל. להקה של יונים אפורות ירדה במחיאת כנפיים כמטחוווי הושטי־ד מן הספסל והיתה הולכת אחר המזון ביעילות זריזה ורעשנית. האיש הצעיר הרים את ראשו ומיצמץ בריסים מואדמים. „תלכו מכאן“, אמר האיש הצעיר ליונים, „אתן מרגיזות אותי“. היונים הסתלקו לכיוון הטיילת בלהקה סנובית, זקופת־זנב, בלי הביט אחורה. ילדה קטנה באה אל הספסל ועמדה ממול. האיש הצעיר הרים ראשו. „מה אתה עושה כאן, אדון?“ שאלה הילדה הקטנה. „יושב“, אמר האיש הצעיר וליחלה גרובו. „של מי אתה, אדון?“ שאלה הילדה הקטנה. „של אף אחד“, אמר האיש הצעיר, „או של כל העולם. כאילו יש הבדל...“ הוסיף לנפשו. „איפה האמא שלך, אדון?“ שאלה הילדה הקטנה. „אולי תפסיקי לחקור אותי“, אמר האיש הצעיר בקול עייף. הילדה הקטנה סקרה את האיש הצעיר במבט מבוה. „אדוני, אתה רזה ומכוער“, אמרה בעיקום־פה, „ואמא שלך לא רחצה אותך אתמול“. „תסתלקי לך“, אמר האיש הצעיר לילדה והניף את ידו בתנועת איום חלושה. הילדה ניתרה בקפיצה לאחור. „שלא תעיו, מטופש שכמוך“, אמרה והלכה. האיש הצעיר הביט בילדה המתרחקת וראה זוג אחוריים שמנמנים מתחת לשמלה קצרה. „הילדים הם הגרועים שבהם, כמו חיות קטנות“, אמר. אשה זקנה חצתה את המגרש ונתנה בו מבט עקום. „בעצם גם הגדולים ככה“, אמר האיש הצעיר לנפשו. „ישכו אותך עד שתפול ואז ילקקו את השפתיים וילכו להם לעסקיהם בתמימות של מלאכים“.

„ובעצם הם לא אשמים“, אמר האיש הצעיר לנפשו. שערך הצהבהב, הדליל, היה מודבק בקווצות מלוכלכות ומשוך ממרכז פדחתו אל מצחו, מצח שטוח ומגומם. „אחרי הכל, אין זה עסקם לדאוג לי“, אמר, „ומה עוד שבסופו של דבר אפילו אני אינני רוצה לדאוג לעצמי...“ האיש הצעיר טילטל את ראשו הלךך ושוב בשלילה שקטה. עיניו היו כחולות־אפורות ושקועות עמוק מתחת למצחו, אפו היה קטן ונשי מעט ופניו הרזים, משולשים, היו מכוסים זיפי זקן צהבהבים בני שבע.

„בשבוע שעבר, בערב“, אמר האיש הצעיר לנפשו, „שמעתי צעקה של אשה מבחוץ... מהצד השני של הרחוב... הייתי אז אצל ג'ו, לפני שהוא התחיל להתנהג כאילו לא הייתי ולהביט הצדה, שאז הלכתי ממנו לשבת על החוף... קפצתי החוצה ורצתי לראות מה זה... איש אחד היה מכה את אשתו בחוף, לפני הדלת, והיא היתה צורחת וילד וילדה מבוהלים היו לוחצים את האף אל הרשת מבפנים... מה אתה עושה? אמרתי לאיש. מה זה עניינך בכלל? חשף עלי את שניו, זו אשתי... איש צנום ונמוך היה ופניו פני נביא ידוע סבל ואכזריות... ידוע־סבל היה, ואף־על־פירכן היה מכה אותה...“ האיש הצעיר התנשם בכבדות ואחר פנה לאחור ושלח ידיו אל מסעד הספסל ונאחזו ונוקף ועמד, רזה ומתנודד. „סומים ובורים“, אמר בקול לוחש, נרגז, „סומים ובורים וסומים!..“ והתנשם ומיצמץ בעיניו ואחר עצמן בכניעה ורכן לאטו וצנח בחזרה אל הספסל ונינוח.

השמש עמדה גבוה בקר־הצהריים והיתה מלטפת בקרירות את גבו של האיש. „אתה עוד כאן?“ אמר קול אשה מאחור. האיש הצעיר נודעזע ונזדקף על הספסל. „אהמם...“ גימגם. „אנחנו לא רוצים אותך כאן בשכונה“, אמרה לו אשה שמנה מצדו השני של הכביש. „תלך למקום אחר. יש לנו ילדים כאן“. האיש הצעיר שתק. „אתה שמעת?“ אמרה האשה השמנה. „לך מכאן... אנחנו נקרא למשטרה“, הוסיפה האשה השמנה כמאיימת והסתלקה לה לתוך החצר.

„אמא שלי הכניסה אותי לבית־המשוגעים... פעמיים...“ אמר האיש הצעיר, הרעיונות שלי היו קצת יותר מדי בשבילה... וחוף מזה היא לא הצליחה להבין למה אני לא רוצה לעבוד כמו כל אחד ולמה כל דבר שלא נוגע לי איכפת לי... בפעם השנייה כבר לא חזרתי הביתה... הייתי נטל כבד מדי... יותר פשוט לשלם לבית־המשוגעים ולהיפטר מן האחריות... שלש פעמים הידד לאינסטיטוט האמהי! בה!...“ אמר האיש הצעיר בבוז עמוק. „זאבות טורפות“, אמר האיש הצעיר, „כמו כל השאר“.

חבורת נערים ונערות מגילה־„עשרה“ חצתה את המגרש וירדה אל הים. הנערים היו מצעקים בקולות רמים, צרחניים, והנערות היו מעפסות לפניהם בירכיים דקות וחזה שטוח ומצחקות. „בני־הנעורים שלך, אמריקה...“ נחר האיש הצעיר בשאט־נפש, „בני־הנעורים שלך צועדים קדימה בצעד עז, היישר אל דוכן־הגלידה!...! תם־תרם־תרם־תם־תם...“ אחד הנערים פזל לאחור ואמר „קוקו“ והשאר צחקו בקולות גבוהים והנערות עיפסו מלפנים. „נערותיך, אמריקה“, אמר האיש הצעיר לעצמו בקול עצוב, „מעפסות שטוחות־חזה בבגדיים צרים“.

השמש היתה תלויה נמוך מעל לים. „אני ודאי רעב“, אמר האיש הצעיר, „אבל אני

לא מרגיש את זה... ואולי יותר טוב ככה"..." ואני עייף", אמר האיש הצעיר, "עייף עד כדי שינה סופית וארוכה"..." שלושה זקנים היו צועדים על הטיילת לכיוון המלון. הולכים היו לאטם. כפופים ומהוהי-בגד וגרומי-פנים ושותקים. אחד היה מעשן מקטרת והשני היה נשען על מקל חום, כפוף, והשלישי היה מושך אחריו כלב אפור, רזה ועגום ומדובלל-שער. "זקניך, אמריקה, צולעים בצעד סינקופי למשוך את הצ'ק האחרון מן הביטוח הלאומי", אמר האיש הצעיר לנפשו בקול חלוש. הזקנים נעלמו מאחרי הפינה, עם המקטרת והמקל והכלב האפור. היה לילה והרבה כוכבים קרים היו תלויים ממעל והאיש הצעיר נרעד על הספסל ואחר גרר את עצמו וקם ועמד עמידה צמרמורית, שבירה והיה מתנודד על רגליים דקות. "אלוהים, חסל את העסק ונלך לישון", אמר לנפשו בלחש, ואחר-כך משך ידיו אל מצחו ושף את עיניו. ואחר-כך חצה בצעד כושל את הפכיש ומשך את דלת המוסך וחל פנימה ושכב על הרצפה. "לילה טוב", אמר, "ולהתראות". "וקר לי", אמר ונשתתק.

•

"תמשיכי בבקשה, גבירתי", אמר השופט-החוקר. "מאיפה?" שאלה האשה השמנה. "מהרגע שפתחת את הדלת", אמר השופט-החוקר. "הא, כן", אמרה האשה השמנה. "פתחתי את הדלת של המוסך בשביל להוציא את מכונת-הכביסה מפני שיום שני זה יום כביסה אצלנו, והוא שכב שם. הכרתי אותו תכף מפני שהסתובב כל השבוע בשכונה. רוב הזמן היה יושב על הספסל בקצה מגרש-החניה. או צעקתי עליו שיסתלק אבל הוא לא זז. אז קראתי לקרל..." "קרל?" אמר השופט-החוקר ודיפדף בניירותיו. "השם קרל אינו נזכר כאן, משום מה", אמר. "אולי תואילי להסביר את עצמך, גברתי?" "קרל זה בעלי", אמרה האשה השמנה, "עוזר לסגן-המנהל בחנות הצבעים שעל הרחוב השני ומיין". "הא", אמר השופט-החוקר, "תמשיכי, גברתי". "אז קראתי לקרל", אמרה האשה השמנה, "וקרל בא ונתן לו בעיטה אבל ההוא לא זז ואז קרל אמר שהוא מת ואני אמרתי מה-פתאום אצלנו דווקא ורק זה עוד חסר לנו וקרל אמר שצריך לקרוא למשטרה ואני אמרתי קרל תחזיק אותי כי אני הולכת להתעלף ו..." "זה מספיק, גבירתי", אמר השופט-החוקר. "את יכולה לרדת..." "ואז קרל הכניס אותי הביתה ושכבתי כל היום..." "זה בסדר, גבירתי", אמר השופט-החוקר: "את יכולה ללכת עכשיו".

"מאיפה הכרת אותו?" שאל השופט-החוקר. "היה מסתובב אצלנו", אמר איש צעיר וגוץ ובעל שער חלק, משומן וסרוק לאחור. "לעתים היה ישן לילה או שנים... אוכל משהו... אף אחד לא ידע בדיוק למי הוא שייך... אמרו שבא מאיפשהו מהמערב התיכון, איזו עיר קטנה..." "זה ידוע לנו", אמר השופט-החוקר. "מתי ראית אותו לאחרונה?" "נחשוב רגע", אמר האיש הצעיר והגוץ בעל השער החלק. "חמישה ימים, אני חושב. ביום הרביעי נעלם אחרי ארוחת-הערב. התאספו אצלנו חבורה קטנה ומישהו בלתי-זהיר נכנס אתו לוויכוח פוליטי... היה משוגע לוויכוחים

פוליטיים...” „וויכוחים פוליטיים, הא? זקף השופט־החוקר את אוניו בהתעניינות מחודשת. „מאיזה סוג?” „הו, תמים מאד”, אמר האיש הצעיר והגוץ חלק השער, „ולא שייך לאף אחת מן הקטגוריות המוכרות. אורח־ההיים כאן ומטוסי־סילון... בלתי־מזיק לגמרי”. „אהמ...”, אמר השופט־החוקר מתוך חוסר־ענין. „נקצר בפרוצדורה, מייק”, אמר השופט־החוקר. „אתה מצאת אותו במוסך?” „הו”, אמר השוטר במדים, „האשה הזאת, או, יותר נכון, בעלה, קרא לי. הצצה אחת קטנה הספיקה בשביל לראות שהוא מת לגמרי. חלק־וברור”. „מה העלתה החקירה־שלאחר־המוות?” שאל השופט־החוקר. „מקרה טיפוסי של מיתה מרעב”, אמר השוטר במדים. „לא היה אפילו מה לבדוק. הלוואי והיו כל המקרים שלנו ברורים כמו זה. היה מקל מעט על מצב־העניינים, שהוא די...” „ודאי, ודאי”, אמר השופט־החוקר וחתם על הניירות. „תעביר את זה יחד עם שאר המסמכים שלכם”, אמר השופט־החוקר והלך לאכול ארוחת־צהריים.

*

„בוא, בני”, אמר אלוהים לאיש הצעיר. „כמה שאני עייף”, אמר האיש הצעיר וידו גששה אל מצחו להסיר מעיניו קווצת שער צהבהב, מדובלל. „שב, בני, תנוח”. אמר אלוהים, „מיד יביאו תה”. „לא בטוח שאוכל לבלוע”, אמר האיש הצעיר, „נגמלתי מן ההרגל...” „כן”, אמר אלוהים וגירד מהורהר בפדחתו. „כן...” חזר ואמר, „כנראה נכשלנו שוב”, והשתתק. „חם אצלך”, אמר האיש הצעיר. יושב היה על הספה, שעון לאחר ועיניו עצומות, „חם וטוב” חזר ואמר, כחולם. „חיי שאני שונא לשלוח אותך למטה שוב ושוב, בני”, אמר אלוהים בטון מתנצל, „ומהגם שאינני יודע אם יש תועלת כלשהי בדבר. זוהי הפעם השביעית שהם הורגים אותך שם למטה ולבי זב דם כל פעם שהם עושים לך זאת. עתים דומה עלי שאני מתחיל לאבד את אמונתי בכל הענין כולו. אלא שאז אני אומר לעצמי שמוכרחים לנסות מחדש מדי פעם בפעם, ולו רק כדי להיוכח שעדיין לא הגיע הזמן...” וכאן נדם קולו והוא שקע בהירהורים. „כן”, אמר האיש הצעיר, כמו לנפשו, „לנסות...” „כמה שהייתי רעב שם למטה...” אמר האיש הצעיר אחר־כך. „מסכן שלי”, אמר אלוהים בקול רך, דואג. „אנחנו נבריא אותך כאן, אל תדאג”. „הו, זה לא־כלום”, אמר האיש הצעיר. „אינני רוצה אפילו לאכול”.

„אולי איננו בוחרים את הזמן המתאים”, אמר אלוהים, מהורהר, „אבל עד עכשיו נכשלו כל החישובים שלי, בלי יוצא מן הכלל. זוכר את הפעם ההיא בספרד? אז הייתי בטוח שפיננו את השעה באופן אידיאלי. על כל במה בפנסיות היו נושאים את השם שלי...” והעוויה ספקנית, תמהה חלפה על פניו של אלוהים. „הם שרפו אותי אז”, אמר האיש הצעיר. „זה היה נסיון...” ופניו היו לפתע זקנים, זקנים ואפורים. „או הנה, למשל, הפעם שלפני אחרונה...”, חזר אלוהים ואמר. „גייסו אותי לצבא אז”, אמר האיש הצעיר. „החזקתי מעמד עד הקרב על המארנה, ואז חנקו בגז־חרדל...” „בפעם ההיא בא הספק בלבי”, אמר אלוהים, „ונוסף על כך היה לבי

דואב עליך... ומהיגם שהענין כולו נעשה חסרת־כלית ככל שאנו נכשלים שוב ושוב...” „הו, זה לא נורא עד כדי כך”, אמר האיש הצעיר במחאה עייפה. „וחוץ מזה, אם לא תנסה — איך תדע?”

„איך...” אמר אלוהים ומשך בכתפיו, „לא אוכל לענות לך על כך, בני. אלא שאני הוא היושב כאן ומחכה ואתה הוא שיורד לשם, למטה, כדי להיזבח מחדש מדי פעם.” „אין צורך להגזים”, אמר האיש הצעיר, „וחוץ מזה אני כבר התרגלתי”. „אתה טיפוס מופלא, בני”, אמר אלוהים בחיור אוהב, „ואינני יודע מה היינו עושים כאן בלעדיך”. „הנח”, אמר האיש הצעיר, „אני פשוט ממלא את חובתי, כמו כולם...”

אלוהים ניענע ראשו בספקנות ופניו לבשו ארשת עצובה. „תמיד היית צנוע מדי, בני” אמר, „צנוע ושקט ומסור כל־כך... והוא שמקשה עלי לשלוח אותך שוב ושוב למטה...” „הענין כולו אינו קשה כל־כך כפי שהוא נראה מלמעלה לעתים”, אמר האיש הצעיר, „ורק שאני זקוק מדי פעם לזמן־מה, כדי להתאושש... אבל זה יהיה הרבה יותר פשוט הפעם מאשר אז עם הכבשן...” „הרגשתי את הפוֹויות על בשרי שלי”, אמר אלוהים. „כן”, אמר האיש הצעיר. „זה נמשך אז יותר זמן, אבל בסוף התאוששתי, כמו תמיד...” עיניו היו עצומות וראשו היה שמוט לאחור אל מסעד הספה ומצחו היה שטוח ופניו ארוכים וקמוטים ומשוכים מטה אל זוויות־פיו. פה קטן ותמים היה לו ומגולף בעדינות. „כמה שאני עייף...”, אמר. „הייתי יכול לישון שנתיים...” „התה יגיע מיד, מסכן שלי”, אמר אלוהים בקול עדין, „אני אלך לזרז אותם שם, במטבח”. „אמממ...”, אמר האיש הצעיר. „תישן, מסכן שלי”, אמר אלוהים וטפף ויצא מן החדר על ראשי בהונותיו.